

Серйозними перешкодами для здійснення IPO можуть стати висока вартість лістингу (зокрема на Лондонській фондовій біржі – 10 % від суми емісії) і можлива нестабільність цін на акції [2]. Крім того, згідно з українським законодавством, вітчизняні юридичні особи повинні випускати акції в національній валюті. Також українська компанія не може розмішувати більше 25 % акцій за кордоном. Такі вимоги створюють додаткові перешкоди та подовжують тривалість і знижують ефективність процесу [3].

Для ефективного розвитку ринку первинних розміщень важливо створити стабільні й передбачувані правила відносин бізнесу і влади, законодавчу основу для захисту прав власності. Не менш важливою умовою для розвитку IPO буде створення ефективної інфраструктури українського фондового ринку. Ну і, нарешті, необхідно завершити формування сприятливого законодавчого середовища фондового ринку, в якому проведення IPO буде ефективним для емітентів і привабливим для інвесторів.

1. Власенко В. Вийти на IPO українським підприємствам допоможе світова криза // Інтернет-видання «Економічна правда», 11.03.2008. 2. Едвардс Дж. Лондонська фондова біржа не підніматиме вартості послуг по виходу на IPO // Інтернет-видання «Український Бізнес Ресурс», 26.06.2008. 3. Мельничук Л. Початок історії українських IPO: погляд із Лондона // Дзеркало тижня. – 2006. – № 22.

Ю.Я. Панчук,

студент-бакалавр.

Науковий керівник – асист. Мужеляк М.М.

ЗНЕЦІНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРИВНІ В ПЕРІОД ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Сьогодні найбільш актуальним питанням, яке обговорюється як владними державними структурами, так і пересічними громадянами, є фінансова криза в державі. Вона, своєю чергою, призводить до зміни обсягів грошової маси в обігу, а також, як наслідок, до знецінення національної грошової одиниці – гривні.

Отже, завданням дослідження є визначення причин знецінення української валюти і, як результат, пошук шляхів стабілізації економіки внутрішньої монетарної політики.

Спостерігаючи останніми місяцями за валютними перегонами, кардинально протилежними думками та порадами експертів, амбівалентною поведінкою НБУ та необізнаністю власників вільних коштів, ми маємо можливість проаналізувати ці події.

Нагадаємо, рік тому Стельмах В. (голова НБУ) заявив, що існують економічні підстави для зміцнення гривні, проте треба подивитися, як це відіб'ється на окремих секторах економіки. Справді, 2007 рік, незважаючи на від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі (яке спричиняє необхідність пошуку валюти для покриття такого дефіциту), НБУ збільшив свої резерви на 10,2 мільярда доларів США.

Проте ситуація на початок 2008 року дещо змінилася. У січні резерви скоротилися на 668 млн. доларів США, а у лютому НБУ виходив на міжбанківський ринок із продажем валюти. Тобто прямого тиску на гривню не спостерігалось. Але, як виявилось, така потішна картина, що склалась на початку року, не повинна була зберегтися [1].

Якими ж були причини знецінення української валюти? Якщо Рада НБУ на початку літа закріпила національну валюту на рівні 4,85 грн. за 1 долар США із коридором $\pm 4\%$ до кінця року, то вже у вересні надумали тримати такий курс до 2009 року, розширивши коридор до $\pm 5\%$.

Серед чинників, які підштовхнули гривню до падіння, став вихід наприкінці серпня на ринок міжбанківських послуг НАК "Нафтогаз Україна", яка придбала 1,5 млрд. доларів США з метою купівлі газу (зазвичай компанія заковує вдвічі менше 700–800 млн. доларів США на місяць), після чого курс долара підвищився на 0,15 грн. [2].

Окрім того, попит на валюту "підігрів" і дефіцит зовнішньоторговельного балансу. Так, останніми місяцями ціни на металопродукцію в світі значно знизилися, що спричинило падіння експорту з України (зрозуміло, що в Україну стало потрапляти значно менше валюти, що спричинило її дефіцит) [3].

Що стосується населення, то воно не мало в обігу вільних коштів для купівлі долара. Оскільки інфляція з'їла фактично третину заробітної плати, надлишки зарплати в гривні населення активно вкладало у банківські депозити, або купувало техніку, побутові прилади, авто.

Відповідно, якщо взяти до уваги курс валют 2007 р., де долар дорівнював 5,07, а тепер зафіксовано на рівні 6,3 грн., тобто за рік він зріс стосовно гривні на 43 %, а інфляція на сьогоднішній день становить 33,5 %, то це говорить про те, що протягом року ми стали біднішими, якщо нам не підвищили заробітну плату у гривні.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновки про те, що якщо НБУ вирішить продавати валюту, то гривня, вочевидь, зміцниться. Якщо ж головна фінансова установа держави відмовиться від вчинення таких дій, то зміцнення гривні не відбудеться. Цю думку підтверджують експерти інвесткомпанії Dragon Capital, тому доля української гривні напередодні нового року скоріше за все буде незavidною. А враховуючи політичну нестабільність у державі, це можна стверджувати напевно [4].

1. news.finance.ua/ua. 2. www.epravda.com.ua. 3. www.dragon-capital.com/ru/newsroom. 4. www.bank.gov.ua/Publication/Of_vydan/visnik.htm.

Н.Я. Пирик, О.М. Гальчишак,
студенти-магістри

ЛДІНТУ ім. В. Черновола.

Науковий керівник – асист. Калиновський А.О.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО РИНКУ

Питання належної організації збуту (продажу) сільськогосподарської продукції мають важливе виробничо-господарське економічне значення як для виробників, так і для органів державного управління сільським господарством. Цим питанням приділена увага в правових актах, якими визначені повноваження органів державно-правового регулювання сільського господарства.

У перші роки проголошення незалежності України йшлося про піднесення значущості приватної власності, перехід до ринкових економічних відносин у сільському господарстві. Однак економіка сільського господарства занепадала, дедалі більше поширювалися